

T V I R T I N U:

LIETUVOS TSR PROKURORAS
II klasės valstybinis justicijos patarėjas

/A. KAIRELIS/

1971 m. k o v o mėn. 17 d.

K A L T I N A M O J I I Š V A D A

baudžiamojoje byloje Nr. 313, kurioje kaltinamas

K U D I R K A Simas, Jono s.,
nusikaltimo, numatyto Lietuvos
TSR BK 62 str. 1 d., padarymu.

1970 m. gruodžio mėn. 11 d. Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos tardymo skyrius, ištyręs gautą pranešimą apie tai, kad Klaipėdos refrižeratorių laivyno bazės radiooperatorius KUDIRKA Simas, Jono s., 1970 m. lapkričio mėn. 23 d. oficialaus plaukiojančiosios bazės "Tarybų Lietuva" ir JAV pakrantės apsaugos laivo "Vidžilent" susitikimo JAV teritoriniuose vandenyse metu peršoko iš savo laivo į šį JAV laivą ir paprašė politinio prieglobsčio, iškėlė jam baudžiamąją bylą pagal nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR BK 62 str. 1 d., požymius.

1970 m. gruodžio mėn. 15 d., pristačius sugrąžintą iš JAV laivo KUDIRKĄ Simą į Klaipėdos uostą, pastarasis buvo sulaikytas, o tą pačią dieną gruodžio 16 dieną suimtas.

Atliktu byloje parengtiniu tardymu

n u s t a t y t a:

KUDIRKA Simas, Jono s., eilę metų reguliariai klausėsi kapitalistinių valstybių radijo laidų, ypatingą dėmesį skirdamas antitarybinio turinio laidoms, skaitė ideologiškai žalingo turinio literatūrą, bendravo su užsienio šalių piliečiais. Tokios informacijos pasėkoje, KUDIRKA Simas ėmė idealizuoti kapitalistinio pasaulio gyvenimo būdą ir jo materialinį lygį. Savo asmenines nesėkmes tarnybiniame bei šeimyniniame gyvenime jis pradėjo aiškinti tariamais tarybinės santvarkos trūkumais bei ydomis.

(t.I, l. 23-27, 29-32, 34-38, 42, 47-48, 53-56, 60, 71-74, 75-86, 91, 98-99, 105, 127-128, 209, 228, 243, 246-247, 251, 260, 270, 288, 294-295, 298, 301,

t.II, l. 2, 5-8, 10, 13, 19-23, 258, atskiras paketas)

Palaipsniui pas KUDIRKĄ Simą pradėjo augti nepasitenkinimas tarybine santvarka, kurio jis neslėpė nuo savo darbo draugų bei aplinkinių piliečių, ėmė skleisti savo antitarybines bei ideologiškai žalingo pobūdžio nuotaikas, šmeižti tarybinę tikrovę.

(t.I, l. 32-33, 105-108, 294-296, 298-299, 301,
t.II, l. 2, 8, 220, 258)

Būdamas griežtai išpėtas dėl tokių nuotaikų platinimo, KUDIRKA Simas reikiamų išvadų nepadarė: laikinai užslėpęs šias savo nuotaikas, ėmė reguliariau klausyti antitarybinių užsienio radijo laidų, vienpusiškai domėtis politinio pobūdžio informacija, dar labiau idealizuoti kapitalistinį pasaulį bei svarstyti galimybes į jį patekti.

(t.I, l. 23-27, 32, 34-37, 71-74, 75-86, 121-122, 128, 246,

t.II, l. 2, 5-8, 10, 13, 20-23, 258, atskiras paketas)

Tokiu būdu, KUDIRKA Simas tapo nepatenkintas Tarybų valdžia, ėmė siekti jai pakenkti, laukdamas tinkamos tam progos.

(t.I., l. 114, 118-122,
t.II, l. 21, 258)

1970 m. lapkričio mėn. 23 d. oficialaus plaukiojančios bazės "Tarybų Lietuva" ir JAV pakrantės apsaugos laivo "Vidžilent" susitikimo metu KUDIRKA Simas, iš anksto žinodamas apie šį susitikimą, pradžioje žodžiu, o po to ir permesto į šį JAV laivą raštelio pagalba paprašė pas amerikiečių laivo vadovybę politinio prieglobsčio bei nurodė savo ketinimą persukti iš savo laivo į JAV laivą.

(t.I, l. 14-17, 42-43, 51-52, 68-70, 109-113,
123-125,

t.II, l. 25-26, 190-194, atskiras paketas)

Gavęs pastarosios sutikimą, ėmė ruoštis persokimui: perdavė buvusiems jo laive JAV jūreiviams savo žodynus ir nuotraukas bei pasitikrino savo persokimo į JAV laivą ir pasilikimo užsienyje saugumą. Būdamas tuo tikras, apie 18 valandą paliko savo darbo postą plaukiojančiosios bazės "Tarybų Lietuva" radijo aparatinėje ir persoko į JAV laivą "Vidžilent".

(t.I, l. 15, 43, 109-113, 123-125, 133, 209-210, 216)

Šiame JAV laive, KUDIRKA Simas JAV jūreivių padedamas, pasislėpė šio laivo vidinėse patalpose, patvirtino savo prašymą dėl politinio prieglobsčio bei šmeižikiškai iš antitarybinių pozicijų aiškino savo veiksmų priežastis bei tikslus.

(t.I, l. 15-16, 44, 57-60, 62, 117)

Tarybinio laivo "Tarybų Lietuva" vadovybei pareikalavus sugrįžti į savo laivą, KUDIRKA Simas pradžioje atsakė kalbėti su šio laivo atstovais, o paskui pokalbio metu

kategoriškai atsisakė sugrįžti į TSRS bei padarė eilę antitarybinio pobūdžio pareiškimų, tame tarpe ir apie savo ketinimus pasisakyti JAV antitarybinio turinio radijo laidų metu.

(t.I, l. 16, 21, 43-44, 114, 133-134, 135, 147-149, 313-314, 315-316, 318-319)

Nepaisant nevienkartinį pasiūlymų sugrįžti į savo laivą KUDIRKA Simas kategoriškai ir galutinai atsisakė, o kai JAV laivo vadovybei leidus jam sugrąžinti į savo laivą buvo panaudota fizinė prievarta, jis atkakliai pasipriešino. Sulaikymo ir sugrąžinimo į tarybinį laivą metu tęsė savo antitarybinio pobūdžio išsišokimus.

(t.I, l., 136-137, 151-153, 161-163, 170-171, 177-179, 192-194, 223, 314, 316, 318-319)

S.KUDIRKOS įvykdytą nusikaltimą kapitalistinės valstybės panaudojo išūliai antitarybinei propagandai ir tuo buvo padaryta žala Tarybų valstybės tarptautiniam autoritetui, jos politinei galiai. Tai sudaro kaltinamojo S.KUDIRKOS atsakomybę sunkinančias aplinkybes, numatytas Lietuvos TSR BK 41 str. 4 p. Parengtinio tardymo metu kaltinamojo Kudirkos Simo atsakomybę lengvinančių aplinkybių, numatytų Lietuvos TSR BK 40 str., nenustatyta.

(t.I, l. 59-61, t.II, l. 29-66, 67-88, 90-162, 258, atskiras paketas)

Pareikštame kaltinime KUDIRKA Simas prisipažino kaltu. (t.I, l., 39-46, 113-115)

Be kaltinamojo KUDIRKOS Simo prisipažinimo jo padarytas nusikaltimas įrodytas liudytojų parodymais, akistatomis su jais, daiktiniais įrodymais ir dokumentais.

Liudytojas KUCAKOVAS A.M. parodė, kad jis, būdamas poste, maždaug 18 valandą matė jam nepažįstamą asmenį peršokant iš plaukiojančiosios bazės "Tarybų Lietuva" į amerikiečių laivą "Vidžilent".

(t.I, l. 216)

Liudytojas BURKALIS I.A. ir GRUŽAUSKAS E.S. parodė, kad KUDIRKA Simas buvo pasislėpęs JAV laive, pradžioje

atsisakė kalbėti su tarybinio laivo atstovais, o paskui pokalbio metu pareiškė, kad paprašęs pas amerikiečius politinio prieglobsčio ir pasiliksis JAV, kategoriškai atsisakė sugrįžti į TSRS bei padarė eilę antitarybinio turinio pareiškimų.

(t.I, l., 133-135, 148-149, 313-314, 315-316)

Be to, liudytojas GRUŽAUSKAS E.S. parodė, kad KUDIRKA Simas šio pokalbio metu pareiškė, jog jis JAV pasisakysias antitarybinio turinio radijo laidų metu, atkakliai pasipriešino atvykusiems jį sulaikyti tarybiniams jūreiviams.

(t. I, l. 149, 314)

Liudytojai PETROVAS V.N. ir DEVĖNAS E.V. parodė, kad KUDIRKA Simas jo sulaikymo metu atkakliai pasipriešino, padarė eilę antitarybinio pobūdžio pareiškimų.

(t.I, l. 161-162, 178-180, 318-319)

Liudytojai VALAVIČIUS A.S. ir NOVOSELCEVAS A.A. patvirtino KUDIRKOS Simo priešinimosi jį sulaikiusiems tarybiniams jūreiviams faktą.

(t.I, l., 170-171, 192-193)

KUDIRKOS Simo politinio prieglobsčio prašymo bei keitinimo pasilikti užsienyje faktą patvirtina jo parašyto ir amerikiečiams perduoto raštelio fotokopija. Grafinė ekspertizė davė išvadą, kad raštelio atlikėjas yra KUDIRKA Simas.

(t.II, l. 25-26, 190-194, atskiras paketas)

Jo buvimas amerikiečių laive "Vidžilent" patvirtinamas šio laivo kapitono rezoliucija ant jūrinio protesto.

(t.II, l. 26-27, atskiras paketas)

Kratų metu KUDIRKOS Simo ir jo motinos ŠULSKIENĖS Marijos, Jono d., butuose bei jo asmens kratos metu buvo

rasti ir paimti KUDIRKOS Simo užrašai, kuriuose užfiksuotos jo pastabos apie pabėgimo į užsienį faktus bei užsienio radijo stočių, transliuojančių antitarybinio turinio laidas, adresai. Ši kratų medžiaga prijungta prie bylos kaip daiktiniai įrodymai.

(t.I, l. 8,

t.II, l. 2-3, 4-8, 10-11, 12-14, 19-23,
250-253, atskiras paketas)

Šio nusikaltimo subjektyvinė pusė bei ją apibūdinančios objektyvinės pusės yra įrodyta ir kita bylos medžiaga: kaltinamojo KUDIRKOS Simo bei liudytojų KVIETKAUS A.J. (t.I, l. 228), JEFIMOVO N.P. (t.I, l. 294-295), MEŠKOS J.-S.J. (t.I, l. 298), ZABIELOS R.J. (t.I, l. 301) parodymais apie KUDIRKOS Simo politines pažiūras, kaltinamojo KUDIRKOS Simo ir liudytojų GRUŽAUSKO E.S., BURKALIO I.A., PETROVO V.N., DEVENO E.V. parodymais apie KUDIRKOS Simo elgesį ir pasisakymus JAV laive, KUDIRKOS Simo ir liudytojo GRUŽAUSKO E.S. parodymais apie KUDIRKOS Simo ketinimus išstoti JAV radijo antitarybinių laidų metu. Pastarąjį ketinimą patvirtina ir kratos metu pas KUDIRKĄ Simą paimti užsienio radijo stočių, transliuojančių antitarybinio turinio laidas, adresai, o taip pat kiti užrašai.

(t.II, l. 2, 4-8, 10, 12-14, 19-23, 258, atskiras paketas)

R e m i a n t i s i š d e s t y t u:

K U D I R K A Simas, Jono s.,

gimęs 1930 m. balandžio 9 d. Lietuvos TSR Šakių rajone Griškabūdžio kaime, TSRS pilietis, lietuvis, kilęs iš mažųjų valstiečių, nepartinis, baigęs 7 klases, vedęs, anksčiau neteistas, iki suėmimo dirbęs Klaipėdos refrižeratorių laivyno bazės radiooperatoriumi, gyveno Klaipėdoje

*duktė - 10 val.
mirus - 6 val.*

kaltinamas tuo, kad, būdamas nepatenkintas Tarybų valdžia ir siekdamas jai pakenkti, išdavė Tėvynę, atsisakydamas sugrįžti į TSRS.

1970 m. lapkričio mėn. 23 d. oficialaus plaukiojančiosios bazės "Tarybų Lietuva", kurioje jis dirbo radiooperatoriumi, ir JAV pakrantės apsaugos laivo "Vidžilent" susitikimo metu JAV teritoriniuose vandenyse slaptai susitarė su šio laivo įgulos atstovu dėl politinio prieglobsčio suteikimo. Gavęs pastarojo sutikimą, peršoko į JAV laivą ir pasislėpė jo vidinėse patalpose. Laivo "Tarybų Lietuva" vadovybei pareikalavus sugrįžti į savo laivą, kategoriškai atsisakė ir pareiškė, kad pasiliksis JAV, kur pasisakysias antitarybinio turinio radijo laivų metu.

JAV laivo vadovybei sutikus išduoti KUDIRKĄ S. ir jam pasipriešinus, jis buvo prievarta sugrąžintas į plaukiojančiąją bazę "Tarybų Lietuva".

tai yra nusikaltimo, numatyto Lietuvos TSR RK 62 str. 1 d., padarymu.

Laikydamas, kad surinktų byloje įrodymų pakanka tam, kad KUDIRKĄ Simą, Jono s., atiduoti į teismą, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 232 str. baudžiamąją bylą Nr.313 pasiųsti Lietuvos TSR prokurorui kaltinamajai išvadai tvirtinti ir pasiųsti bylą į teismą.

Kaltinamoji išveda surašyta V i l n i u j e,
1971 m. k o v o mėn. // d.

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VYR. TARDYTOJAS
vyr. leitenantas

/V. URBONAS/

SUTINKA:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKO PAVADUOTOJAS
papulkininkis

/A. JANKEVIČIUS/

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
P I R M I N I N K A S
generolas majoras

/J. PETKEVIČIUS/